

Proč se bojíme bezpečnějších ulic? Kampaň ZVOLNI na veletrhu URBIS ukazuje, že největší překážkou moderních měst je náš vlastní spěch

Brno, 2. června 2026

Na brněnském výstavišti vrcholí veletrh URBIS Smart Cities Meetup. Centrem živých debat o budoucnosti dopravy se stal expoziční stánek kampaně ZVOLNI, kde zástupci měst diskutují s týmem ZVOLNI o dopravě a bezpečnosti ve městech. Podle autorů projektu, kteří na stánku bilancují své zkušenosti, skutečně „chytré město“ nevzniká nákupem drahých technologií, ale zklidněním dopravy a návratem ulic lidem. Největší překážkou pro bezpečné zóny v ČR podle nich není legislativa, ale náš vlastní spěch a strach ze změny řídičských návyků.

Tyto bariéry rozbíjí ve svém stánku ZVOLNI realizační tým ze spolku Partnerství pro městskou mobilitu. Se zástupci měst zde konzultuje zklidňování dopravy v centrech, zavádění zón 30 či bezpečné okolí škol. Klíčovým tématem debat je právě to, jak tyto změny správně komunikovat s veřejností a překonat odpor řidičů. Tento program v expozici doplňují také vstupy týmu v odborné části veletrhu: první den otevřel diskusi o plánech udržitelné mobility pro funkční městské regiony a 4. září na ně navazuje blokem příkladů dobré praxe z českých i zahraničních měst.

„Zóny 30, školní ulice nebo sdílené zóny nejsou žádnou revolucí proti řidičům. Jsou to nástroje, které česká legislativa zná a umožňuje. Jejich smyslem není lidem komplikovat život, ale vrátit do ulic více bezpečí, klidu a ohleduplnosti – zejména tam, kde se pohybují děti, senioři, chodci či cyklisté,“ říká dopravní expert Platformy VIZE 0 **Roman Budský**.

Podle něj bývá největší překážkou nikoliv samotné dopravní řešení, ale způsob, jak je veřejnosti představeno. *„Lidé se přirozeně obávají změn. Pokud jim někdo jen oznámí, že se bude zpomalovat nebo měnit režim ulice, mohou to vnímat jako omezení. Když se ale srozumitelně vysvětlí, že cílem je bezpečnější cesta dětí do školy, méně stresu v ulicích a příjemnější veřejný prostor, diskuse se může posunout úplně jinam,“* dodává **Budský**.

Řešením je podle koordinátorky kampaně ZVOLNI **Petry Pučálkové** pomoci městům tuto komunikační bariéru s občany prolomit a ukázat jim reálná data. *„Právě proto vznikla kampaň ZVOLNI se svým maskotem Želvákem – aby pomáhala městům vysvětlovat občanům přínosy těchto opatření.“*

Pomáháme měnit města k dobrému

ZVOLNI staví na ověřitelných přínosech, které bourají zažitá mýty:

- **Zóny 30 zachraňují životy:** Při střetu auta s chodcem v rychlosti 50 km/h je riziko úmrtí chodce 80 %. Při rychlosti 30 km/h toto riziko dramaticky klesá na pouhých 10 %.
- **Plynulost místo kolapsu:** Snížení rychlosti v centrech nezpůsobuje zácpy. Doprava se zklidní, zredukuje se styl jízdy brzda-plyn a paradoxně se zlepšují propustnost ulic i čistota ovzduší.
- **Školní ulice jako oáza klidu:** Krátkodobé ranní omezení vjezdu aut přímo před školami odstraňuje nebezpečný chaos a chrání děti před nepozorným couváním spěchajících rodičů.

Osvěta v terénu: Želvák přivádí inspiraci i řešení od firem

Tým ZVOLNI v čele s maskotem Želvákem po URBISU začne putovat až do podzimu po České republice. Na interaktivních akcích ukáže lidem i samosprávám, jak moderní urbanismus zvyšuje bezpečí. Osvětu navíc efektivně propojuje s prezentací služeb od inovativních firem.

Samotný maskot má přitom pevné základy v mezinárodní praxi. Želvák se poprvé představil již 26. září 2025 ve Velké Bystřici v rámci evropského projektu *Active2Public Transport*, který byl podpořen v programu *Danube Region Programme*. Kampaň ZVOLNI tak přímo navazuje na doporučení tohoto evropského projektu a po jeho skončení je implementuje do českých měst.

„Nemůžeme lidem jen zakazovat vjezdy, musíme jim ukázat funkční alternativy pro každodenní život,“ vysvětluje **Jaroslav Vymazal**, předseda spolku Partnerství pro městskou mobilitu – spolku, který kampaň ZVOLNI organizuje

Alternativou k vlastnictví auta v přeplněném centru tak může být například kombinace spolehlivé veřejné dopravy, bezpečné cykloinfrastruktury a sdílených služeb, jako je carsharing nebo bikesharing.

„Budoucnost měst nestojí na jednom ideálním dopravním prostředku, ale na jejich snadném propojování. Když na sebe spolehlivá MHD, bezpečné trasy pro cyklisty a příjemné koridory pro pěší plynule navazují, lidé začnou dopravu vnímat úplně jinak. Auto už pro ně není jedinou možností, ale jen jednou z mnoha. Zklidňování ulic pak není vnímáno jako omezování řidičů, protože město jim nabízí síť rychlých a pohodlných alternativ, které jim šetří čas,“ nastiňuje **Tomáš Kantor** z Národního centra Dopravy 4.0.

Smart Cities: Nejdříve odpovíme na otázku PROČ

Podle představitelů kampaně se v Česku pod pojmem Smart City stále mylně představují hlavně servery, kamery nebo tisíce senzorů. Technologie jsou přitom až ten poslední krok. *„Musíme se vrátit na začátek a poctivě si odpovědět na otázku, jak chceme žít. Zda chceme města zdravější, klidnější a bezpečnější. Teprve pak má smysl nakupovat technologie,“* apeluje **Pučálková**.

Pomáháme měnit města k dobrému

Tento přístup stojí na funkčních principech ze zahraničí. „Ladí s moderními světovými trendy, jako je singapurský koncept Smart Nation 2.0 nebo evropské zásady mobility. Budoucnost nepatří městům s největším počtem kamer, ale těm, kde se lidé nebojí vyjít na ulici,“ dodává **Pučálková**.

Na konkrétním příkladu to pak ilustruje národní cyklokoordinátor a jednatel spolku Partnerství pro městskou mobilitu **Jaroslav Martínek**. „Můžeme mít v ulicích stovky senzorů a kamer, ale pokud se starší člověk bojí přejít silnici a rodiče nepustí dítě pěšky do školy, tak jsme jako společnost selhali. Skutečně chytré město se nepozná podle technologií, ale podle toho, jak bezpečně se v něm lidé cítí.“

Důraz na bezpečnost vyzdvihuje i Budský, podle kterého smart mobility neznámá boj proti autům, ale hledání rovnováhy. „Chytrá mobilita není o tom někomu něco zakazovat. Je o hledání rozumné rovnováhy. Auto má ve městě své místo, stejně jako chodec, cyklista, veřejná doprava nebo dítě jdoucí ráno do školy. Skutečně moderní město poznáme podle toho, že se v něm lidé mohou pohybovat bezpečně, přirozeně a bez zbytečného napětí,“ uzavírá **Budský**.

Výzva pro česká města: Zapojte se v letech 2027–2028

Právě o možnostech, jak tyto principy přenést do české praxe v letech 2027 a 2028, diskutoval tým ZVOLNI na brněnském výstavišti se zástupci desítek samospráv.

Městům projekt nabízí nejen silnou podporu s komunikací témat zklidňování dopravy směrem k veřejnosti, ale aktuálně pro ně připravuje také malou dotaci přímo na realizaci konkrétních zklidňovacích opatření v ulicích. Představitelé měst, kteří osobní konzultaci na veletrhu URBIS nestihli, mohou realizační tým v čele s Jaroslavem Martínkem kontaktovat přímo na e-mailu jarda@dobramesta.cz.

Pomáháme měnit města k dobrému

KONTAKT PRO MÉDIA

- **Ing. Jaroslav Martinek**, národní cyklokoordinátor a jednatel spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z. s. – tel. 602 503 617, e-mail: jarda@dobramesta.cz

FOTOGRAFIE

- Archiv Partnerství pro městskou mobilitu
- <https://drive.google.com/drive/folders/1CRHOt7qPV785ETGqhnBkhqQiRaQDLJkf?usp=sharing>

O spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z. s.

Partnerství pro městskou mobilitu, z. s. pomáhá městům zlepšovat dopravu a veřejný prostor. Spolek sdružuje města, kraje i odborníky a podporuje chůzi, cyklistiku a veřejnou dopravu jako zdravější a udržitelnější způsoby pohybu po městě. Propojuje česká i evropská města, sdílí dobré příklady, vzdělává a pomáhá zavádět moderní dopravní řešení. Více informací najdete na: www.dobramesta.cz

O kampani ZVOLNI

Nová strategie spolku pod sloganem ZVOLNI má rozproudit debatu na téma náš společný prostor a zklidňování dopravy ve městech. Tato strategie zahrnuje edukační aktivity zaměřené na přínos zón 30, školních a cyklistických ulic a dalších opatření zklidňujících dopravu ve městech. Strategie je postavena na spolupráci s architekty, urbanisty a dalšími odborníky, kteří společně budou sdílet zkušenosti pro řešení městské mobility – od zón 30 přes cyklistické stezky až po sdílené prostory. Symbolem zvolnění a pomalosti je maskot Náš želvák. Kampaň je testována v pilotních městech Dobříš, Krnov, Pelhřimov, Říčany a Třinec, kde se budou zkoušet konkrétní opatření v praxi – od vytváření sdílených zón až po zavádění školních ulic. Tato strategie je podporována Fondem zábrany škod. Více informací najdete na: www.dobramesta.cz/zvolni

O Fondu zábrany škod

Fond zábrany škod je zřízen zákonem č. 168/1999 Sb. a věcně ho spravuje Česká kancelář pojistitelů, profesní organizace pojišťoven, které jsou oprávněny na území České republiky provozovat pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (povinné ručení). Tyto pojišťovny do Fondu zábrany škod odvádějí ročně 3 % z přijatého pojistného z pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Prostředky z fondu jsou rozdělovány mezi základní složky IZS, tedy hasiče, policisty, záchranáře a ostatní složky IZS a subjekty realizující projekty vedoucí ke zvýšení bezpečnosti na silnicích a programy prevence v oblasti škod z provozu vozidel. Více informací: www.fondzabranyskod.cz.

Pomáháme měnit města k dobrému

